ISSN 2181-3187

IJTIMOIY ISH NAZARIY JIHATLARI: TARIX VA IJTIMOIY INNOVATSIYALAR

XamdamovaNiginaRavshanovna

O'zbekistontumani "Turkiston" MFY ijtimoiyxodimi

+998(93) 994 39 93 (tg: @Nigina 12_10)

Annotatsiya: Ijtimoiyishxayotnio'zgartirgankasb.Ijtimoiyishnazariyjihatlari: tarixi, hozirgi zamon jamiyat tizimi rivojlanishida ijtimoiy innovatsiyalarning o'rni beqiyos. Ijtimoiy innovatsiyalar jamiyatning iqtisodiy rivojlanishiga va aholi turmush sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Kalitso'zlar: Kasbimfaxrim, ijtimoiyish, ijtimoiyishnazariyasi, innovatsion amaliyot, ijtimoiy hayot.

Ijtimoiyishsohasidaishboshlaganimgako'pbo'lmaganbo'lsada, avvalgiishfaoliyatimshusoxagayaqinligisababliinsonlarbilanmuloqotgakirishishimunc haqiyinbo'lmadi.

Kasbsifatidako'nglimdamexruyg'ondi, birumrlikxalovatnishukasbimdatopdim.

Ijtimoiysoxaniqanchalikchuquro'rganganimsayinqanchaliksavoblikasbekanligig a amin bo'ldim.

So'nggiyillardayurtimizdachuqurisloxotlaramalgaoshirilmoqda.Ijtimoiyishsoxas iinsoniylikni, insonparvarlikni talab qiladi. Xarqandayvaziyatdainsonlargaijobiymunosabatdabo'lishliknitaqozoetadi.

Ijtimoiyishxodimijamiyatdasodirbo'layotganijtimoiyo'zgarishlargaodamlarningo 'zaromunosabatlaridagimuammolarinixaletishga, odamlarningturmushfarovonliginioshirishga, imkoniyaticheklanganaxoliqatlamigayordamberishdir.

ISSN 2181-3187

Jamiyatimizuchunyangilikbo'lganixtisoslikvakasbiyfaoliaytxisoblanganijtimoiyishnin gshakillanishi, uninazariyjihatdananglashganisbatandolzarbliginiyanadakuchaytiradi.

Ijtimoiyishsoxasikechayokibugunpaydobo'lgan professional faoliyatemas. Ijtimoiyishvaijtimoiyxizmatqariybbirasrdanziyodtariximavjud. Ijtimoiyishsoxasimutaxassislari XIX asroxiri XX asrboshlaridaG'arbiyYevropamamlakatlariningsanoatinqiloblarisodirbo'lganhududlar darivojlanaboshlagan.Sanoatinqiloblarinatijasidajamiyatijtimoiyxayotidakeskinijtimoi y-iqtisodiymuammolarnikeltiribchiqarganligi, ijtimoiyishsoxasinikasbiyfaoliyatsifatidarivojlanishigasababbo'lgan.

Ijtimoiyishsoxasi dastlab 1880-yillarda AQSHning Baffalo shahrida, 1887-yilda Nyu-Yorkda, 1892-yillarda Kanadaning yirik shaxarlarida xayriya tashkilotlar tashkil etish yo'llari bilan rivojlana boshlagan.

Keyinchalik 1889-yilda Nyu-Yorkda Ijtimoiy ish maktablari ochildi.1899-yilga kelib esa, Amsterdamda 2 yillik o'quv dasturi bo'yicha ijtimoiy ishchilarni tayyorlash instituti ochildi. Shu yilning o'zida Berlinda ijtimoiy soxada ishlashni istagan yosh ayollarni 1 yillik tayyorlash dasturi ish boshladi. 1910-yilga kelib, dunyod 15 dan ortiq ijtimoiy ishchilarni tayyorlaydigan ta'lim muassasalari mavjud bo'ldi.

Ijtimoiy ish fan sifatida ijtimoiy faoliyatning buzilishi xolatlarida shaxs, oila yoki jamiyatning ichki va tashqi resurslaridan foydalanish jarayonini boshqarish qonuniyatlari haqidagi ilmiy bilimlar sohasi sifatida tushunilishi mumkin.

Ijtimoiy muammolarini yuzaga keltiruvchi sabablarni o'rganish davomida ijtimoiy jarayonlarni, ijtimoiy munosabatlarni tavsiflashda, ijtimoiy guruhlarning xususiyatlarini tahlil qilishda ijtimoiy fan sifatida ilmiy g'oyalardan, predmeti ijtimoiy fanlarga yaqin bo'lgan boshqa ijtimoiy fanlarning kontseptual vositalaridan muqarrar ravishda foydalanadi.

Ijtimoiy ish- kasbiy faoliyat sifatida, yordamga muxtojlarga, og'ir yashash sharoitida bo'lganlarga, o'z hayotiy muammolarini tashqi yordamsiz hal qila olmaydigan odamlarga yordam berishga qaratilgan.

Ijtimoiy ishning kasbiy faoliyat sifatidagi maqsadi, bir tomondan mijozning manfaatlarini qondirish bo'lsa, ikkinchi tomondan, jamiyatdagi barqarorlikni saqlashdir. Ushbu muammoning eng maqbul yechimi bu ikki maqsad o'rtasida murosaga erishishdir.

Ijtimoiy sohadagi innovatsiyalar-jamiyat rivojining muhim omili hisoblanadi. Inson tafakkuri, aql zakovati uni intelektual salohiyatini oshirishga hizmat qiladi.Insonning intelektual va amaliy saloxiyatining ahamiyati hamda inson kapitali konseptsiyasining o'rtaga kelishida ulkan xissa qo'shgan olim A.Smit edi.U insonni ijtimoiy boylikning bir qismi va ishlab chiqarishning asosiy maqsadi deb bilar edi.

Umuman olganda ijtimoiy hayot innovatsion amaliyotida intelektual salohiyatni muntazam o'stirib borishimiz lozim. Ijtimoiy innovatsiyalar- bu jamiyatda ijtimoiy o'zgarishlarni keltirib chiqaradigan ijtimoiy ahamiyatga ega muammolarni hal qilishga yordam beradigan yangi g'oyalar , strategiyalar, texnologiyalar. Ijtimoiy innovatsilar yangi ijtimoiy tizimlar, ta'lim tizimlari, sog'liqni saqlash tizimlari, innovatsion yondashuvlar yoki texnoligiyalardan foydalangan holda ommaviy aloqa tizimlarini o'z ichiga oladi. Ijtimoiy innovatsiyalar- juda murakkab tushuncha. Murakkabligi shundaki, fanda ijtimoiy ijtimoiy innovatsiyaning tushunchalari mavjud, shu bilan birga, ushbu atamani turli ravishda amaliyotda qo'llashadi. Tarixga nazar tashlasak, ijtimoiy innovatsiya XX asrning ikkinchi yarmida taniqli olimlar va jamoat arboblari Maykl Yang, Piter Druker va boshqa ijtimoiy jarayonlar tadqiqotchilari tomonidan ishlatilgan. 2006-yilda Tinchlik uchun Nobel mukofoti sovrindori Muxammad Yunus zamonaviy davrga nisbatan qo'llanilgan "Ijtimoiy innovatsiya" atamasining muallifi xisoblanadi.

Insonning aqliy hamda jismoniy mehnati, uning turmush darajasi va kasbiy faoliyatining oshishi, jamiyatdagi mavqeyi va o'rnini belgilovchi omil hisoblanadi.

XULOSA

Hozirgi zamon jamiyat tizimi rivojlanishida ijtimoiy innovatsiyalarning o'rni beqiyos. Ijtimoiy innovatsiyalar jamiyatning ijtimoiy rivojlanishiga va aholi turmush sifatini yaxshilashga imkon beradi. Ular jamiyatdagi qiyin vaziyatlarni hal qiladi, texnalogik jarayonlarning bir bosqichdan ikkinchi bosqichga o'tishini osonlashtiradi.

ADABIYOTLAR

1. Raxmonov D.A, Haydarov K.A, Kamolov Z.I, Mavlyanov R.T, Akbarov L.I. The development of military sociology as a science.
2. Abdunazirovich R.D, Some Comments on the development of military sociology in Uzbekistan.
3. Melnikov V.P , Xolostova E.I, Istoriya sotsialnoy raboti 2005
4. Texnologii sotsialnoy raboti M.Infra 2001
5. Vdovina M.V Sotsialnaya rabota s semyey: spetsialnix programmix podgotovka spetsialistov 2005